

Brandwonden: voorkomen en eerste hulp

Meer informatie
of andere folders
uit deze serie?

Ga naar de
brandweerkazerne
bij u in de buurt
of kijk op
www.brandweer.nl

Bijna iedereen loopt wel eens een brandwond op. Gelukkig is het meestal een klein wondje, dat snel en zonder blijvende littekens geneest. Maar soms zijn brandwonden levensbedreigend. Snelle en goede eerste hulp is dan van levensbelang. In deze folder leest u wat u wel en juist niet moet doen, bij zowel grote als kleine brandwonden.

EERSTE HULP BIJ BRANDWONDEN

Met de juiste eerste hulp bij brandwonden kunt u levens redden en onnodige pijn en problemen voorkomen. Voordat u met de eerste hulp begint, moet u ervoor zorgen dat u en het slachtoffer veilig zijn. Laat een slachtoffer met brandende kleding nooit rennen, want dat wakkert de vlammen aan. Doof de vlammen door het slachtoffer over de grond te rollen. Gebruik eventueel een stevig en zwaar stuk textiel (jas of deken) om het vuur te doven. Werk vanaf het gezicht naar de voeten, zodat vlammen het gezicht niet kunnen bereiken.

Regels voor eerste hulp

1. Koel tenminste vijf minuten met water, liefst met lauw, zachtstromend leidingwater.
2. Verwijder ondertussen kleding die niet aan de wond kleeft.
3. Waarschuw een arts bij: blaren, een aangetaste huid, elektrische en chemische verbranding.
4. Smeer niets op de brandwond.
5. Bedek de wond losjes met steriel verband of een schone doek of laken.
6. Geef het slachtoffer geen eten of drinken.
7. Vervoer het slachtoffer altijd zittend. Het hoofd moet altijd hoger zijn dan de rest van het lichaam, om vochtophoping te voorkomen.

Het belangrijkste is dat u de brandwond tenminste vijf minuten koelt met lauw, zachtstromend leidingwater. Bij kinderen is het belangrijk dat u de wond koelt en niet het hele lichaam van het kind. Onderkoeling is bij hen gevaarlijk. Koelen met bijvoorbeeld slotwater kan ook, zeker als er geen andere koelmogelijkheden zijn. Het is altijd beter dan niets doen.

Slachtoffers met grote, ernstige brandwonden zijn vaak het eerste uur na het ongeval heel helder en energiek. Laat u daar niet door misleiden; directe, professionele eerste hulp is bij hen van levensbelang.

Raak niet in paniek. Neem bij twijfel altijd contact op met een arts of bel 112.

Chemische en elektrische verbrandingen

Ook chemische stoffen, zoals schoonmaakmiddelen en afbijtmiddelen, kunnen brandwonden veroorzaken. Ook bij chemische verbrandingen geldt: eerst water, de rest komt later. Om de chemische

verbranding te stoppen, moet de chemische stof zoveel mogelijk worden verdund. Daarom moet een chemische brandwond niet alleen worden gekoeld, maar ook gespoeld.

1. Let op uw eigen veiligheid, kom niet in aanraking met de chemicaliën.
2. Spoel 45 minuten met lauw, aangenaam aanvoelend leidingwater.
3. Verwijder kleding om de wond.

Elektriciteit kan ook brandwonden veroorzaken; grote stroomsterkte geeft grote hitte. Om deze verbranding te stoppen en uzelf niet in gevaar te brengen, moet u altijd de elektriciteit afsluiten. Omdat stroom door het lichaam gaat, is er een grote kans op een hartstilstand en/of ademhalingsproblemen.

1. Let op uw eigen veiligheid, sluit de elektriciteit af.
2. Ga na of het slachtoffer geen hart- of ademhalingsstilstand heeft, handel hiernaar.
3. Start pas daarna met koelen.

Voorkom brandwonden

Hoewel de gevolgen van een verbranding groot kunnen zijn, is de oorzaak vaak klein. Denk aan een kopje hete thee of losse kleding in de buurt van een kaars. Wees altijd alert om brandwonden te voorkomen. Vooral kleine kinderen vormen een risico. Vanwege hun dunnere huid lopen zij al bij een lage temperatuur (+/- 40°C) ernstige brandwonden op. De gevolgen: veel pijn, een langdurige behandeling in het ziekenhuis en tientallen operaties. En dan moeten brandwondenslachtoffers leren omgaan met hun nieuwe uiterlijk. Vanwege hun littekens worden zij nagestaard, gemeden en soms zelfs niet meer voor vol aangezien.

Jaarlijks lopen dertienduizend Nederlanders zulke ernstige brandwonden op dat zij bij de spoedeisende hulp behandeld moeten worden. Meer dan duizend van hen verblijven langdurig in het ziekenhuis.

Meer informatie

Voor meer informatie van de Brandwonden Stichting kunt u terecht op www.brandwonden.nl. De Stichting geeft gratis groepspresentaties over het voorkomen van brandwonden en de eerste hulp. U kunt een presentatie aanvragen op telefoonnummer (0251) 27 55 33.

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw plaatselijke brandweer en op www.brandweer.nl

In de serie 'Brand-veiligheidsinfo' zijn folders over de volgende onderwerpen beschikbaar:

Particulier

1. Rookmelders en brandblussers
2. Vluchten bij brand
3. Brandwonden: voorkomen en eerste hulp
4. Een veilige schoorsteen
5. Voorkom Koolmonoxide-vergiftiging (CO)
6. Doe het zelve en brandveiligheid
7. Op kamers en brandveiligheid
8. Brandpreventie voor ouderen
9. Brandpreventie op vakantie
10. Veilig omgaan met flessengas, barbecue en vuurkorf
11. Controlelijst brandveiligheid in woningen
12. Wat te doen na een brand?

Bedrijf – instelling

15. Gebruiksvergunningen
16. Bedrijfshulpverlening: veiligheid op de werkplek
17. Brand in uw bedrijf: het ontruimingsplan
18. Feestversiering? Het kan en moet veilig
19. Brandblussers op uw werkplek
20. Brandveiligheid op evenementen

Dit is een uitgave van de NVBR m.m.v. het Netwerk Communicatie Brandweer en Rampenbestrijding (COBRA) in samenwerking met het Netwerk Preventie (LNB)